

JURAJ ČERVENÁK

OHNIVÉ

ZNAMENIE

Kapitán Stein a notár Barbarič
čelia záhadným zločinom v Prešporku

OHNIVÉ ZNAMENIE

JURAJ ČERVENÁK

OHNIVÉ
ZNAMENIE

Tretí prípad kapitána Steina
a notára Barbariča

slovar

PREŠPOROK

1. Hlavný ríнок
2. „Ratúz“ – radnica
3. Burg
4. Obilný trh
5. Prašná bašta
6. Oswaldov dom
7. Katov dvor
8. Sauwinkel – Svinský kút
9. Chrám svätého Martina
10. Dolný kúpeľ
11. U divoča
12. Vavrinecká brána
13. Svätomichalská brána
14. Vydrická brána
15. Rybárska brána
16. Kostol svätého Vavrinca
17. Suchomýtna brána
18. Weissenburg – Biely hrad
19. Uhorská (Schöndorfská) brána
20. Dunajská brána
21. Korvínova (Žigmundova) brána
22. Mikulášska brána
23. Ruttkayova kúria
24. most

SCHÖNDORF

DUNAJSKÉ
PREDMESTIE

OSTROV
GRÖSSLING

HRAD

VYDRICA

DUNAJ

Text © Juraj Červenák 2015
Cover design © Adam Pižurný 2015
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2015

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-1455-7

KAPITOLA PRVÁ

Barbarič cestou do Prešporka nadabí na stopu zločinu. Na vlastné prekvapenie v sebe pozbiera dosť odvahy, aby sa po nej vydal.

Pes, ktorý Barbaričovi prebehol cez cestu, niesol v papuli ľudskú ruku.

Aspoň tak to notár neskôr rozprával. Vo vybranej, zväčša dámskej spoločnosti, pri pohári vína a tajuplnom svite sviečok opisoval ten strašidelný výjav farbisto a s patričným zanietením. Skrátka tak, akoby ho videl na vlastné oči.

Skutočnosť bola iná. Vo chvíli, keď psisko vybehlo z lesa naľavo od hradskej a šiblo do kríkov vpravo, Matej Barbarič spokojne drielal v kabínke poštového dostavníka.

Dostavník jazdil z Viedne do Prešporka obdeň už dobrých sedemdesiat rokov. Po moháčskej pohrome tlak Turkov urobil z Prešporka hlavné mesto Uhorska a korešpondencia s Viedňou sa tak zmnohonásobila. Ale až pred pár rokmi niekto dostal nápad, že dostavník by okrem pošty mohol prevážať aj cestujúcich. Barbarič sa vracal z Viedne do Štiavnice a privítal možnosť aspoň tých pár míľ si neomínať zadok v sedle. Jeho kôň klusal priviazaný za dostavníkom.

Cesta z Viedne do Prešporka trvala od svitu skoro do mrku. Napoludnie sa dostavník na hodinku zastavil v prepriahacej stanici s hostincom na kraji Haslavy. Dediňa sa pôvodne volala Marie Anlandt. Ten názov pripomínal významnú udalosť spred tristo rokov – akési decká tu zazreli sochu Panny Márie plávať proti prúdu Dunaja a zasľúžili sa tak o vznik pútnického miesta. Počas obliehania Viedne však Turci tieto končiny spustošili – vyludnený kraj ožil až v sedemdesiatych rokoch vďaka cisárom nariadenému chorvátskemu osídleniu.

Kyprá čiernovlasá krčmárka, očividne narodená na brehu Adrie, sa Barbariča spýtala, či sa mieni pomodliť v blízkej kaplnke. Nikto vraj túto príležitosť nevynechá. Barbarič vynechal a požiadal ju, aby radšej doniesla jedlo. Chutilo mu, takže kým kočiš prepriahal kone, notár si poriadne napratal brucho. Žiaden div, že keď dostavník pokračoval v ceste, čoskoro začal pochrapkávať.

Prebralo ho až prudké trhnutie koča, deka pod jeho zadkom sa zošmykla zo sedadla a len-len že nevrazil nosom do drevenej priehradky medzi kabínou a nákladným priestorom. Zahromžil a odhrnul záves na okienku.

„Panenka Mária blahoslavená!“ zvolal pohonič, ešte stále zaklonený a krčvito zakvačený do oprát. „Videl si to, Wenzel?“

„Videl,“ prisvedčil vedľa neho sediaci pandúr so šablou na páse a karabínou v ruke. „Pán s nami a zlé preč!“

„Čo je?“ Barbarič vystrčil hlavu z okienka a zmätene sa díval dopredu. „Čo ste zbadali?“

„Radšej zostaňte vnútri, pane!“ zavolal strážca z kozlíka. „Ruka?“ stlmil hlas. „Bola to ruka?“

„Aj mne sa tak vidí,“ prisvedčil kočiš chrapľavo.

„Aká ruka, dočerta?“ Zvedavosť prebila obavy – Barbarič otvoril dvierka a po kovovom schodíku zostúpil na cestu, pričom sa dostavník zhupol pod jeho váhou.

„Pane,“ otočil sa k nemu pandúr, „neopúšťajte koč. Sme zodpovední za vaše bezpečie a keby sa náhodou...“

„Nechajte si to,“ zahriakol ho Barbarič. „Slúžim jeho jasnosti Matejovi Habsburskému, následníkovi trónu. Rozumiete? Priamo jemu. Môžem vám ukázať poverenie.“

„Netreba, pane, verím vám. Tým skôr sa urýchlene vráťte dovnútra. Taká významná osoba...“

„Keďže som arcivojvodov poverenec, podliehate mojim rozkazom.“

„Nie som si istý, pane...“

„Zato ja áno. Skalopevne. Keď vám položíim otázku, bez vytáčok odpoviete. Takže – čo ste zazreli? Aký pes? Aká ruka?“

Ozbrojenec si vymenil pohľad s kočišom, ale prešedivý brucháč len zmätene pokrčil plecami a pretiahol tvár. Pandúr odovzdane zafučal.

„Cez cestu prebehol pes, pane,“ ukazoval hlavňou karabíny. „Prišiel odtiaľ, zmizol tamto. V papuli niesol ruku.“

„Ľudskú ruku?“

„Akú inú, pane?“

Barbarič sa pozrel na kočiša. „Aj vy ste to videli?“

„Inak by som tak nehamoval, pane. Čosi také človek nezazrie každý deň.“

Notár sa zamyslel. „Určite to bola ruka? Ste si obaja istí? Mohol to byť trebárs konár. Človek zadrieme a zrazu sa mu čosi mihne pred očami, predstavivosť vykypí...“

„Nedriemal som, pane, a nebol to prelud,“ odvrkol pohonič presvedčene. „Prisahám, zreteľne som videl kosť a mäso. Pravda, už nie čerstvé, zosivelo a zrejme sčervivelo.“

„Mohol to byť kus diviny. Potulná svorka strhla srnu...“

„Jedine ak tu behajú srny, čo majú namiesto ratíc dlane s piatimi prstami,“ zašomral pandúr.

Barbarič rozvážne pokýval hlavou. „Dobre teda. Psisko s ľudskou rukou v hube. Aké sa núka vysvetlenie? Vyhrabalo ju z hrobu? Našlo pod šibenicom?“

„Sotva,“ pochyboval pandúr. „Široko-ďaleko nie je ani cintorín, ani popravisť.“

„Tak teda našlo pri rieke utopenca.“

„To skôr, ale aj Dunaj preteká hodný kus odtiaľto.“

„Pravda.“ Barbarič si zhlboka vzdychol, akoby sa mu nepozdávalo, kam celá vec smeruje a čo z nej preňho vzíde. „Všetko nasvedčuje, že to súvisí s nejakým zločinom.“

„V týchto končinách vyčíňajú lupiči, pane,“ pritakal pandúr. „Občas sa bez stopy stratí pocestný. Naposledy kupec s kordovánom. Stalo sa to minulý týždeň. Ráno vyšiel z Prešporka, ale do Viedne už nedorazil. Darmo ho hľadali, vyparil sa aj s vozom, dvoma koňmi a dcérou.“

„Dcérou?“ zachmúril sa Barbarič.

„Ktovie, čo ich v skutočnosti zmárnilo,“ prežehnal sa kočiš. „Dunaj tu vrúbia hlboké lesy a močariská, na každom kroku pustá dedina či starodávna zrúcanina, môže tu prebývať všeličo neľudské, ba diabolské.“

Barbarič naňho krivo pozrel. „Načo by bol rusalkám voz so záprahom?“

„Nuž...“

„Držme sa predpokladu, že šlo o zbojníkov. Čo urobíme?“
„Čo by sme robili, pane?“ mračil sa naňho pandúr. „Do tmy musíme byť v Prešporke. Vráťte sa do koča, prosím.“

Notár si znovu vzdychol a zavrteľ hlavou. „Vy to môžete hodiť cez plece, ja nie. To arcivojvodovo poverenie, čo som spomínal, sa týka boja so zločinom. A tu vyvstalo vážne podozrenie, že nablízku došlo k vražde. Nedá sa nič robiť, treba to preveriť.“

„Hádam sa nechcete vydať po psích stopách? Budete sa predierať lesom a hľadať v mokradiach obhryzené ostatky?“

Barbarič ponoril zrak do lesa, ktorý sa rozprestieral medzi cestou a Dunajom pretekajúcim asi poldruha míle severnejšie. Bol hustý, spleťtý a aj teraz uprostred dňa plný zlovestných tieňov. Notára premkol pocit, že čosi v poraste jeho pohľad opätuje. Po chrbte mu prebehli zimomriavky.

„Nie, to naozaj nie,“ priznal. „Ale tá ruka je dôležitá stopa. Môže úrady priviesť k oplanom, čo majú na svedomí tie zmiznutia.“

„Tak nech konajú úrady,“ navrhol pandúr. „My máme iné povinnosti, do večera treba byť v Prešporke.“

„To už ste vraveli,“ zašomral Barbarič. „Čo je najbližšia zastávka?“

„O hodinku sme v Altenburgu.“

„Dobre. Požiadam o pomoc tamojšieho richtára. Zverujeme drábov a dobrovoľníkov.“

„Takže s nami nepôjdete až do Prešporka, pane?“ opýtal sa kočiš.

Barbarič zaváhal. „Nie,“ zafučal, akoby mu vlastné odhodlanie príliš nevoňalo. „Treba dozrieť, aby sa celá vec patrične vyšetrila. Nie sme až tak blízko vojnovnej hranice, aby sa ľudské ostatky mirniks-dirniks povalovali pri ceste. Len ešte musím... Požičajte mi šabľu.“

Pandúr nechápal, ale tasil zakrivenú čepel' a podal zbraň rukoväťou napred notárovi. Barbarič prešiel k stromu pri ceste a dvoma švihmi vysekol do tmavého kmeňa bledú značku. Potom šabľu vrátil strážcovi a vrátil sa do dostavníka.

Kočiš švihol opratami a povoz sa s hrkotom pohol. Barbarič počul, ako jeho kôň uviazaný za kočom nepokojne frka. Akoby z lesa pri ceste cítil rovnakú hrozbu ako jeho pán.

Epizódu v Altenburgu zvykol Barbarič v rozprávaní preskočiť, prípadne zhrnúť do pár viet. Nechcel spoločnosť nudiť tým, ako ho richtár Schiffer poslal kade ľahšie.

Mestečko pri Dunaji malo trhové právo a práve v týchto dňoch sa konal jarmok. Richtár potreboval drábov na udržiavanie poriadku v rušných uličkách – za ľuďmi, ktorých zaujímal obchod, sa priplichtili aj pokútne živly, od pobehlíc cez zlodejov až po darebákov, čo človeka ovalili pre pár grajciarov.

Barbarič sa musel znovu odvolať na arcivojvodovo poverenie. Richtár chcel listinu vidieť. Pri pohľade na vlastnoručný podpis cisárovho brata (a budúceho panovníka, ako sa čoraz hlasnejšie povrávalo) trochu zvädol, čo notár pohotovo využil a zahrnul ho prívalom právnických rečí. No aj napriek farbisto vykresleným dôsledkom ľahostajného prístupu mu Schiffer prideliť iba dvoch ozbrojencov. A dodal, že verbovanie dobrovoľníkov si môže rovno vyhodiť z hlavy. Tie končiny, kde chcel Barbarič pátrať, mali mimoriadne zlú povesť, okrem zbojníkov tam podľa miestnych povestí striehli vodníci, víly, bludičky, hadie ženy, duše utopených, skrátka všetka tá háveď obľubujúca mokré nížinné lesy.

Keďže do súmraku zostávali ledva dve hodiny, Barbarič nenaliehal. Namiesto márneho oponovania hlboko zažratým poverám sa radšej rýchlo vydal na cestu.

Pridelení drábi sa volali Johann Fischer a Fritz Fischer. Na prvý pohľad neboli bratia ani blízki príbuzní – mladší Fritz bol vyziabnutý, tmavý, husté vlasy mu rástli takmer od obočia. Výrazne starší Johann mal zavalitú postavu a lysé temeno, z vlasov zostali len šedivé chumáče nad ušami. Líšili sa aj názorom na úlohu, ktorú im richtár zveril.

„Akoby sme v Altenburgu nemali dosť iných povinností,“ šomral Johann popod sivé fúzy. „To nie je len tak, udržiavať poriadok na trhu, vážený pán notár. Túto vašu záležitosť bolo treba nahlásiť zemským úradom. Nech vo Viedni verbugujú ozbrojencov, aby sa potĺkali odlahými lesmi.“

Fritz naopak privítal možnosť zažiť dobrodružstvo, ktoré bude vzrušujúcejšie ako lapanie cigánskych detí krad-

núcich chleba. Súhlasil, že treba vypátrať ostatky, prípadne aj vystopovať vrahov a konečne s nimi zatočiť, ako zákon káže.

„Len či také čosi zvládneme iba vo dvojici,“ dodal.

Notár naňho úkosom pozrel; spomenul si, ako naňho iní dvaja ozbrojenci zabúdali, keď si nejaká úloha žiadala tvrdú päšť, prípadne strelecké a šermiarske zručnosti. Na druhej strane musel uznať, že v elegantnom čiernom dublete prešivanom striebornou niťou, peleríne po zadok, nariasenom okruží a módnom klobúku s uzučkou strieškou a vysokým dienkom naozaj nevyzerá ako človek vystrojený na výpravu v lesoch. Tým skôr, že jeho jedinou zbraňou bol papier s pozláteným košom.

„Aby sme sa náhodou,“ doplnil Fritz, „nepridali k tým, čo sa vybrali do tých lesov a viac o nich nikto nechyroval.“

Barbarič jeho obavy chápal, ba zdieľal. Čoraz intenzívnejšie. Na spiatočnej ceste z neho počiatkové odhodlanie celkom vyfučalo a nastúpili pochybnosti. No stále ho hnala tá najobyčajnejšia ľudská vlastnosť – zvedavosť. *Pes niesol v papuli ľudskú ruku*. Doparoma, kto by nechcel zistiť, komu patrila a ako došlo k jej oddeleniu od tela?

Asi po polhodine rezkej jazdy dorazili k stromu so stopou po šabli.

„Pes bežal tam,“ ukázal Barbarič na juh. „Takže pôjdeme tade,“ obrátil sa na sever. „Pokúsime sa nájsť zvyšok tela.“

Hneď si uvedomili, že na koňoch to nepôjde – porast bol hustý a vlhká pôda zradná. Zosadli a nervózne fŕkajúce zvieratá viedli na uzdách za sebou. Mladší dráb tasil šabľu a pustil sa do ľúteho boja s húštinami. Podmračený Johann zjavne rátal aj s ťažkosťami iného druhu a zvesil zo sedla karabínu. Hlaveň s ústím ako trúba mal nabitú sekacným olovom.

V šerom lese prenikavo krkali žaby a mužom pod nohami vlhko čvachtalo. Stopy objavili takmer hneď. Rovnobežné ryhy v pôde bezpochyby zanechali kolesá voza. Medzi nimi sa črtali odtlačky kopýt i chodidiel. Muži si vymenili významné pohľady.

Stopy kolies ich priviedli k samotnému vozu. Napoly zapadol do bahna, nad hnedastú hladinu trčala len jedna bočnica a kolesá na pravej strane, aj to nie celé. Opatrne

voz obišli a dávali si pozor, aby aj oni neuviazli v mazľavej pasci. Žiaden div, po tovare ani pamiatky. Aj chomúty boli prázdne, ktosi včas vypriahol kone. Mŕtvoly nikde. Všetci traja zhlboka nasávali vzduch, ale hnujúce mäso nezaňu-chali, len bežnú stuchlinu lužného lesa.

„Čo ďalej?“ opýtal sa starší Fischer a výrazom i celým postojom dával najavo, že je všetkými desiatimi za návrat.

Barbarič sa mračil na čosi, čo vyzeralo ako úzky tunel v tmavozelenej mase porastu. Stopy nôh a kopýt smerovali rovno doň.

„Zaumienili sme si nášť telo, nie?“ nadýchol sa. „Vy nejaké vidíte?“

„Zaručene skončilo v bahne pod vozom,“ zahundral starší dráb a plesol si dlaňou po zátylku – s nadchádzajúcim večerom boli komáre čoraz dotieravejšie.

„Odtiaľ by ho pes nevyťahol,“ namietol Fritz. Johann naňho zagánil, ale mladík pokračoval: „Buď vyňuchal mŕtvolu len tak pohodenu v lese, alebo ju vyhrabal z plytkého hrobu.“

„Dobrý postreh,“ prikývol Barbarič a Fritz sa nafúkol – zjavne mu ulahodilo, že ho pochválil poverenec jeho viedenskej jasnosti.

Notár potiahol uzdu nervózneho koňa a vykročil po stopách. Fischerovia sa pri voze mlčky pretláčali pohľadmi. Barbarič sa akurát chcel obzrieť a posúriť ich, keď starší dráb kapituloval a obaja vykročili za notárom.

Prí bola chvíľu schodnejšia, chvíľu sa prebárala pod nohami. Nebo nad stromami bolo stále blankytné, no v podraсте povážlivo hustlo šero a tiene sa úskočne zakrádali a načahovali. Barbaričovi drnčali nervy. Už-už chcel zaveliť k návratu, keď kone zafŕkali.

Z porastu pred nimi sa vynoril masívny stĺp.

„Nebesá!“ vydýchol notár.

Obaja Fischerovia sa ako na povel prežehnali.

Stĺp ovíjala lesná zeleň a vytrvalo ho drobila. Keď muži prikočili bližšie, zbadali o kúsok ďalej druhý pilier z pravidelne opracovaných kamenných kvádrov. Obidva boli riadne otľčené, preto Barbariča prekvapilo, keď zdvihol hlavu a uvidel klenutý oblúk, ktorý stĺpy dosiaľ spájal.

„Čo je to, pri krvi na kríži?“ hlesol Fritz.

„Brána, očividne,“ odvetil notár a sklonil pohľad medzi piliere. Chodník so zreteľnými stopami kopýt a chodidiel sa vnáral do portálu.

„Pohanské mesto,“ zahundral starší Fischer. „Dedo spomínal, že ešte za jeho mladých čias sem odvážlivci z okolitých dedín chodili na tehly a opracovaný kameň, ba aj pekné hlinené škridle sa kde-tu našli.“

„A v priebehu stáročí,“ doplnil Barbarič poučene, „dedinčania pekne krásne rozobrali celé staroveké mesto. Zvyšky pohltila zem a les. Čudujem sa, že sa zachovalo aspoň toto.“ Znovu si bránu premeral obdivným pohľadom a vkročil do prejazdu.

„Hej!“ zvolal starší Fischer. „Pomiatli ste sa?“

Barbarič sa obzrel. „Kroťte sa, Fischer. O čo vám ide?“

„Nemôžete tam ísť!“

„Prečo nie?“ spýtal sa Barbarič a hneď to oľutoval, lebo pochopil, že ho zavalia povery a strašidelné báchorky.

„Určite tam straší,“ stíšil starý Fischer hlas a notár sa musel ovládnuť, aby neobrátil oči stĺpkom. „Prízraky ľudí, čo tu voľakedy žili, tých hrozných bezbožných divochov klaňajúcich sa krvavým modlám. Každý, kto má štipku zdravého rozumu, sa týmto miestam oblúkom vyhne. Deti z blízkyh dedín majú prísne zakázané chodiť sa sem hrať. Dokonca ani cisársky hájnik sem nevkróčí, hoci je tu hojnosť zveri...“

„Dobre, to stačí,“ zavrčal Barbarič. „Pochopil som. Po prvé: Tí *bezbožní divosi* zrejme postavili mesto, ktoré v mnohom predčilo aj dnešnú Viedeň. Vidíte tie písme-ná?“ ukázal na jeden z kamenných kvádrov. „Vyrýli ich starí Rimania. Ovládli celý známy svet a aj do týchto odľahlých, vtedy skrz-naskrz barbarských končín, priniesli kus civilizácie. A po druhé: Nie každý sa ruín stráni. Tie stopy to dokazujú.“

„Zlé živly,“ prorokoval starý dráb. „Duchovia, démoni a kadejaká čvarga. Vrahovia, lúpežníci, utečenci pred zákonom.“

„To posledné je zrejme pravda,“ pripustil Barbarič. Zaboril pohľad do lesa za bránou. Už sa naozaj stmievalo, aj nebo zosívelo a stekali z neho posledné šmuhy večerných zôr. Notár sa zhlboka nadýchol. Potom strčil ruku do koša rapiera a plynulým pohybo m obnažil štíhlu čepeľ.

„Ideme.“

„Kdeže,“ zaťal sa Johann Fischer. „V žiadnom prípade. Mňa tam nedostanete ani za všetky poklady sveta.“

Barbarič videl, že so šedivým drábom nepohne. „Ako chcete. Zostaňte strážiť kone. Beztak sú príliš hlučné. Rátajte ale s tým, že sa o vašej neochote dozvie Schiffer.“

„Pokojne na mňa žalujte,“ odfrkol si dráb. „Stokrát radšej dostanem pucung od richtára, než by sa mi mal do zadku zahryznúť Ancikrist.“

Barbarič pozrel na Fritza. Mladík zastrčil šabľu do pošvy, zvesil si z opaska pištoľ a naklonil roh s prachom k otvorenej panvičke. Bol bledý a ruky sa mu mierne chveli, no keď pocítil notárov pohľad, pozrel mu do očí a odhodlane prikývol.

„Podme.“

„Keby niečo, kričte,“ utrúsil starý Fischer a prevzal od nich uzdy koní. Stále strihali ušami, frkali a nervózne švihali chvostmi. Barbarič sa v duchu utešoval, že je to len kvôli komárom.

No len čo prešiel pod oblúkom portálu, ten seabklam z neho vyvial ako para spod zdvihutej pokrievky.

KAPITOLA DRUHÁ

*Barbarič objaví brloh v zrúcaninách.
Temná brána privedie záchrancov k podzemnej kobke.
Radosť z nálezů netrvá dlho.*

Barbarič sa dokázal sústrediť len na jedinú myšlienku: dal by rok života za to, aby tu s ním teraz boli Stein a Jaroš. Sebavedomie, s ktorým sa vrhol do pátrania v podunajských lesoch, pramenilo z úspechov pri predchádzajúcich prípadoch. Lenže ani v Štiavnici, ani v Prahe by si neporadil bez svojich spoločníkov, ošomraného úzkoprsého kapitána a tajnostkárskoho málovravného kaprála. Keď sa to tak vezme, bez nich by vôbec neprežil.

Sebadôvera bola nadobro fuč.

Drába s pištoľou poslal dopredu a on sa zakrádal za ním. Chodník kľučkoval šeriaticim sa starovekým mestom. Z múrov zväčša zostali len rovom a mohylám podobné hrbole pod prikrývkou trávy a hustej mladiny. Čo nerozobrali volakedajší ťažbári tehál a kameňa, na tom trpezlivo pracovali prírodné živly. Kde-tu však zo zelene stále vykúkal kus múra či pahýľ antického stĺpa, pod chodidlami sa z machu občas vynorila dlažba.

Fischer zastal a natiahol vzduch nosom.

„Cítite to?“

Barbarič prikývol. Mal citlivý nos. *Rozmaznaný*, opravil by ho Stein.

„Asi táborový oheň. A niečo sa na ňom varí alebo pečie.“

Fischer naňho hodil okom. „Okrem dymu. Čosi tu razí hnilobou.“

Notár znovu nasal vzduch a musel dať drábovi za pravdu.

„Opatrne. Ani jedno nie je dobré znamenie.“

Zakrádali sa pozdĺž valu; pod zelenou vrstvou spočíval buď úsek hradby alebo stena dlhého domu. Našli prielom, zrejme dávnu bránu. Fischer na čosi ukázal. Barbarič preglgol. Na zemi ležal zdrap prešívanej látky, zjavne rukáv kabátca. Nasiakol hnilobným slizom a hemžil sa hmyzom a larvami.

Barbarič vedel, že sú na dobrej stope, ale nejasal. Mlčky pokynul drábovi. Prešli medzerou v múre, kladúc nohy s rozvahou. Hneď za valom pach výrazne zosilnel. Barbarič zašmátral po navoňanej vreckovke, svojej vernej spoločníčke. Fischer si gestom získal jeho pozornosť a ukázal hlavňou pištole. Barbarič ta pozrel.

V tráve ležali ďalšie zdrapy handár, ale aj ohryzené kosti a muchami obliehaná kôpka, v ktorej rozoznali hrudný kôš. Bez akýchkoľvek pochybností ľudský. Opatrne ho obišli. Za ďalším ohybom chodníka zmeraveli ako prikovaní.

Pred nimi sa v zemi černala diera.

Fischer sa osmelil prvý, Barbarič sa šuchtal za ním. Otvor bol štvorcový, hoci sa doň zo všetkých strán tíslo rastlinstvo. Notár a dráb do diery váhavo nazreli. Dolu klesali strmé kamenné schody. Z tmy stúpala príšerný smrad.

„Pivnica,“ šepol Fischer.

Znenazdajky tma v diere ožila, zablýskala očami a na čiernych krídlach vyrazila von. Obaja muži len-len že nevykríkli od ľaku. Prudko zaspätkovali od diery. Notár o čosi zakopol a spadol na zadok.

Zo zeme akoby vytryskol čierny gejzír a rozstrekol sa na všetky strany. Kérdeľ vrán sa s krákaním rozsypal po korunách okolitých stromov.

Barbarič s kliatbou vyskočil. Úzkostlivo sa oprašoval a vrtel dookola ako pes za chvostom v márnej snahe zazrieť, či si nezababral odev od smradlavých zvyškov. Zarázil sa, keď mu dráb s prstom na perách a naliehavým pohľadom naznačil, aby prestal.

Rýchlo zaliezli do blízkej bukovej mladiny a s pripravenými zbraňami čakali, či sa niekto nepríde pozrieť, čo vyplašilo mrchožrúty.

Vtáky na stromoch im chrapľavo nadávali. Okrem nich nič nezačuli. Nikto sa neukázal. Nastal súmrak, šero v ruinách zhustlo.

Fischer sa vážne pozrel na notára. „Nechcete sa radšej vrátiť?“

Chcel, a ako! Našli masový hrob stratených pocestných a vôňa dymu ich varovala, že vrahovia sú blízko. Viac zisťoval nemuseli. Najrozumnejšie by bolo hneď odísť a vrátiť sa neskôr s celým oddielom krajinských drábov alebo rovno vojenským plukom.

A predsa Barbarič po hlbokom nádychu zavrtel hlavou.

„Naozaj?“ uisťoval sa mladý Fischer. „Máme do činenia s vlkami v ľudskej koži...“

„A to ste ešte znevážili vlčie plemeno,“ mumlal Barbarič cez vreckovku. „Viem, že je to nebezpečné. Veľmi zlá príležitosť hrať sa na hrdinov. No čo ak niekto potrebuje našu pomoc?“

„Kto?“

„Všetci nezvestní nemuseli skončiť v tej diere. Pandúr z dostavníka aj váš richtár spomínali, že pred niekoľkými dňami sa na ceste do Viedne stratil kupec s kordovánom...“

„Kupec s dcérou, áno.“

„Práve na ňu myslím. Otec zrejme skončil v pivnici, no dcéra... Dievča či mladú ženu len tak nezahluší ani ten najzvrátenejší podliak.“

„Akoby nie?“

„Mladá žena ponúka... *mnoho spôsobov využitia*. Od tých najmrzkejších po obchod so živým mäsom. Turecká hraničnica nie je až tak ďaleko. Kresťanské panny sú na pohanských trhoch najcennejším tovarom.“

Fischer sa zachmúril, ale potom s povzdychom pokýval hlavou. „Dobre, ale držte sa za mnou a ani nepípnite.“

To Barbarič rozhodne nemal ani v úmysle.

Cestička s odtlačkami nôh a kopýt ich viedla po niekdajších uliciach i krížom cez dvory a prielomy v múroch. Dym voňal čoraz zreteľnejšie a napokon ho uvideli: sivá stuha stúpala spoza vysokej terénnej vlny. Tá podľa všetkého skrývala masívny múr. Notár a dráb sa opatrne zakrádali pozdĺž valu. Zatáčal sa do kruhu a Barbarič si spomenul na rímske koloseum. Jeho domnienka sa potvrdila, keď našli otvor, ktorý zrejme býval hlavným portálom. Vošli ním.

Notár už nepochoyboval – ocitli sa v amfiteátri. Vnútro zarástlo stromami a húštinami, ale aj pod prikrovom rast-

linstva a zvetraných sutín sa dalo rozoznať terasovité hľadisko. Čo ako bol ochromený strachom, Barbarič musel obdivovať rozmery stavby. Tu nemali do činenia so zvyškami obyčajného legionárskeho tábora kdesi v barbarskom pohraničí. Kedysi tu stálo skutočné rímske mesto.

Fischer mal iné starosti. Porastom prebleskovalo svetlo ohňa. Fischer po krátkom váhaní zišiel z chodníka a opatrne sa ponoril do húšťa. Barbarič ho nasledoval.

Onedlho pomedzi stromy zazreli plamene. Oblizovali dno kotla na trojnožke. Pri ohnisku sedel muž. Prikradli sa ešte bližšie, aby mali výhľad na celý tábor. Nikoho ďalšieho nezbadali.

Fischer si oblizol suché pery. Pištoľ namieril na sediaceho chlapa. Neznámy mal rozčuchrané čierne vlasy a rovnako neupravenú bradu. Prostý odev tvorila prepásaná košeľa, odraté gate, krpce a šuba z dávno zhnedutej ovčej hune. Na kolenách mal misku a načieral do nej lyžicou.

Dráb a notár striehli v tieni porastu, neodvažovali sa ceknúť a obaja tuho rozmýšľali, či je muž naozaj sám. Môže mať tie lúpežné prepadnutia, únosy a vraždy na rováši jeden jediný chlap? *Čo ak, uvažoval Barbarič, krákanie vrán predsa len prezradilo náš príchod a kým jeden odroň drepí pri ohnisku a púta našu pozornosť, ďalší naničhodníci sa skrývajú okolo. Vyčkávajú, kým sa prezradíme, aby sa na nás mohli vrhnúť. Čo ak...*

„Dovraga!“

Muži v húšti sa prikrčili a zatajili dych.

Za táborom sa dvíhala stena zahalená závesmi popínavých rastlín; za dávnych čias zrejme oddeľovala arénu od tribúny. Rovno za sediacim chlapom sa v nej černala široká brána. Barbaričova predstavivosť ju zaplnila gladiátormi a divými šelmami, ktoré za burácania davu vbiehajú do kolosea a chystajú sa zvlažiť piesok krvou.

Namiesto polonahých bojovníkov a lačných levov však z otvoru vyšiel iba druhý zaplátaný bradáč, podobný tomu prvému ako vajce vajcu, akurát vlasov mal výrazne menej. V ruke niesol prázdnu drevenú misku. Fakľu, ktorou si doteraz svietil pod nohy, zastrčil do železného držiaka pri portáli a podišiel k ohnisku. Sediaci zbojník naňho spýtavo pozrel.

„Stále robí drahoty?“

Čo Barbaričovi naznačila nadávka, to sa teraz potvrdilo: lotri sa zhovárali po chorvátsky. Žiaden div, okrem Haslavy bolo nablízku viacero chorvátskych osád. Notár tejto reči obstojne rozumel. *Barbarič* bolo staré chorvátske šľachtické meno a predkovia z otcovej strany pochádzali z bánoviny.

„Pľuha tvrdohlavá,“ šomral plešatý. „No ide ti to na rozum? Po toľkých dňoch o hlade už mala byť slabá ako mu-cha a prosíkať o každú plesnivú kôrku chleba. Ale nie, ani guláš jej nevonía. Veď mi tú miskú vyrazila z ruky! Všetko sa rozlialo. Len-len že som jej jednu nezavesil. Prisámbohu, už sa mi ruka zatvárala do pästi.“

Strapatý naňho zagánil. „Na to pozor, Drago. Prešporčan by nás nepochválil, keby sme poškodili tovar. Pamätaj, žiadne zranenia, ani len modriny a škrabance!“

„Pamätám, pamätám,“ odsekol lysý, naklonil sa ku kotlu a zakrúžil v ňom naberačkou. „Inak by som ju už dávno nakrmil nasilu. Dovraga, naštopal by som ju ako kačicu! Takto z nej ubúda pred očami. Kým sa Prešporčan ráči dostaviť, rebrá jej budú trčať ako cigánskemu šimľovi. To sa mu tiež nebude páčiť. Poznáš ho. Hneď sa začne jednať o výške odmeny, mudrlant skurvený.“

Kumpán zamračene srkal guláš. „Voľačo vyplašilo vrany,“ prehodil akoby mimochodom. „Rozleteli sa do všetkých strán a krákali ako besné.“

Lysý sklonil varechu. „Dovraga, to vravíš len tak? Nešiel si sa presvedčiť, či sa tu niekto neobšmieta?“

„Kto by sa sem odvážil?“

„Nikdy nevieš.“ Drago pustil naberačku naspäť do kotla, siahol si za chrbát a zvesil z opaska masívnu pištoľ s kolieskovou zámkou. Kľúčom ju natiahol a sklonil kohútik do pohotovostnej polohy. „Radšej sa tam pôjdem pozrieť. Nie že nás voľakto...“

„Ani hnúť, chamrad!“ zrúkol hlas z prítmnia.

Barbarič a Fischer zamreli. Drago zdvihol pištoľ a o krok cúvol, druhý chlap odhodil miskú s gulášom a vyskočil z klátu, na ktorom dosiaľ sedel. V ruke sa mu nevedno od-kaľ zjavila sekera s dlhým poriskom.

„Nerozumeli ste?!“ vyštekol znovu príkry hlas. Na chodníku zazneli kroky a do svetla táboráku vstúpil Johann

Fischer. V rukách zvieral karabínu s trombónovou hlavňou. „Zahodte tie rárohy, inak...“

Nenechali ho dokončiť. Drago prudko vystrel ruku s pištoľou.

„Nie!“ zreval starý dráb a stisol spúšť.

Znelo to, akoby na zbojníkov vypálila húfnica.

Účinok bol podobný. Drago sa zrútil na chrbát tak prudko, až mu nohy vyleteli do výšky. Aj z jeho pištole vyšiel výstrel, ale guľka odletela kamsi do korún stromov. Druhý lotor sa zaknísal a zavyl od bolesti – olovo z Fischerovej zbrane malo široký rozptyl, zacvendžalo na kotle a skropilo aj strapatého chlapa. Napriek tomu nespadol. Rozohnal sa sekerou, zúrivo zakľial a popri ohnisku sa potácavo rozbehol proti drábovi v mračne dymu.

Mladý Fischer sa konečne spamätal.

„Stoj!“ skríkol, ľavou rukou rozhrnul húštie a s namierenou pištoľou sa predral na voľné priestranstvo.

Zbojník nezastal.

Fritz vypálil.

Z lotrovho temena odfrkol chumáč čiernych vlasov. Chlap sa v krvavom daždi skotúľal k ustupujúcim nohám staršieho Fischera.

Vyjaveneému Barbaričovi zvonilo v ušiach. Čmud sa krútil, trhal, rozplýval. Plamene v ohnisku sa upokojili. Krv vyvierala v pravidelnom rytme. Mladší Fischer zbadal, čo jeho guľka napáchala na zbojníkovej hlave, zakašľal a zakryl si ústa dľaňou. Márna snaha, nezvládol to – musel sa prudko predkloniť a prispel k tomu chlievu ešte aj svojimi zvratkami.

Za ním sa z mladiny vysúkal Barbarič. Tiež zazrel ružovú guču mozgu, ktorý celý vyklzol zo škaredo rozďavenej lebky. Bleskovo odvrátil zrak. Napriek hrôze z príšerného krviprelievania si zachoval duchaprítomnosť a na mierne rozochvených nohách sa tackal k Dragovi. Dúfal, že darebák ešte žije a s posledným dychom odpovie na otázku, kto je *Prešporčan* a kde ho nájdu. Pri bližšom pohľade pochopil, že Drago mu už nič neprezradí. Jeho hrud' bola na franforce. Zatriasol sa, z rán ešte raz bublavo vyrazila krv, päty sa zaryli do zeme a potom sa telo naposledy šklbalo a znehybnelo.